

Protestantse Kerk

Classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

23 december 2020

Betreft: Brief 12 **Coronavirus en kerkelijk leven**

Beste kerkenraadsleden, gemeenteleden, predikanten, kerkelijk werkers en pioniers in de classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne, broeders en zusters,

Op de valreep nog een brief met een aantal bemoedigingen voor iedereen in de kerk. De kerstboodschap van de preses van de synode, van de scribe en een hoofdartikel in het Friesch Dagblad.

Ds. Marco Batenburg, preses generale synode, heeft een kerstbrief geschreven voor predikanten, kerkelijk werkers en kerkenraden. "Voor kerkelijke gemeenten is het een zwaar jaar geweest. (...) Dat we met Kerst dit jaar als gemeente niet kunnen samenkomen raakt ons daarom zeer."

Hij schrijft:

"Zusters en broeders,

Het Kerstfeest van dit jaar zullen we niet gemakkelijk vergeten. Zoals we dit hele jaar waarschijnlijk niet snel zullen vergeten. Met gevoel voor drama kopte het Amerikaanse blad Time zelfs "The worst year ever". Op de cover een groot rood kruis dat het jaartal 2020 doorstreept. Een bizar jaar, waarin allerlei zekerheden ons werden ontnomen. In ons persoonlijk leven, maar ook in het leven van de kerk.

Voor kerkelijke gemeenten is het een zwaar jaar geweest. Kerkenraden moesten leiding geven in een situatie zoals we die niet eerder meemaakten. Predikanten en kerkelijk werkers moesten nieuwe wegen vinden om hun werk te blijven doen. Nabij zijn in het pastoraat, de juiste woorden vinden in de erediensten - het heeft van ons allen heel veel gevraagd.

Intussen ontdekten we, juist toen dat niet mogelijk was, met nieuwe intensiteit het belang van elkaar ontmoeten, samen het woord horen en de sacramenten vieren. Dat we met Kerst dit jaar als gemeente niet kunnen samenkomen raakt ons daarom zeer.

Kunnen wij straks dan wel het Kerstfeest vieren? Die vraag klonk in de afgelopen weken regelmatig. Maar Kerst is altijd gevierd - in oorlogen en in vluchtelingenkampen, op slagvelden en in tijden van epidemieën. Ja, juist in deze rauwe werkelijkheid is Christus geboren. In een tijd waarin keizer Augustus zijn machtspolitiek uitoefende door iedereen op reis te sturen; ook Jozef en zijn hoogzwangere vrouw Maria moesten eraan geloven.

Het zinnetje uit het Kerstevangelie dat er voor Jozef en Maria geen plaats is, spreekt ons in deze dagen extra aan. We missen onze vaste plaats in de kerk, er is geen plaats aan het kerstdiner. En wie denkt niet aan die miljoenen vluchtelingen in deze wereld, ook heel dichtbij in de opvangkampen, voor wie geen plaats is.

Dat voor het Kerstkind geen plaats is, raakt aan een diepere lijn in de Bijbel. Het is alsof de evangelist Lucas met deze woorden verwijst naar het begin van het Johannesevangelie: "Hij kwam naar wat van Hem was, maar wie van Hem waren hebben Hem niet ontvangen." (Johannes 1: 11). Voor Jezus blijkt in de loop van zijn leven vaker geen plaats te zijn. Mensen weigeren Hem te ontvangen. De enige plaats die uiteindelijk voor Hem overblijft, is een kruis.

Daar bevindt Jezus zich tussen twee misdadigers. Zoals Hij in zijn leven telkens weer te vinden is bij mensen met een beschadigd leven. Mensen in nood en schuld en vertwijfeling. In Jezus maakt God zich bekend als een God die niet op afstand blijft, maar afdaald in onze diepste nood. Daar zoekt Hij ons op, daar komt Hij middenin, als Immanuël: God met ons! Dat is het goede nieuws dat we vieren met Kerst. Evangelie, goede boodschap voor de hele wereld, juist ook voor hen die leven in duisternis en schaduw van de dood, voor hen die weten wat het betekent dat er geen plaats voor hen is.

Ik wens u gezegende Kerstdagen!

*Hij doet de duisternis teniet
en engelen zingen ons dit lied,
Hij doet de duisternis teniet
en engelen zingen ons dit lied:
glorie aan God, want vrede is
nu hartslag der geschiedenis.
(Gezang 479: 4; NLB)*

Namens het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland,
Ds. Marco Batenburg, preses"

Zie ook: [Kerstbrief van de preses - Geen plaats voor het Kerstkind? | Protestantse Kerk in Nederland](#)

Ook de scriba van de synode heeft een kersttoespraak. Deze vindt u hier: [Kerst 2020: Geen plaats | Petrus \(protestantsekerk.nl\)](#)

Graag deel ik het onderstaande artikel, hoofdartikel van het Friesch Dagblad, met u. Het is een hoopgevend artikel over de waarde van de kerk, met verrassende inzichten die het getreur over ontkerkelijking relativeren en een nieuw uitzicht bieden. Hoop voor donkeren dagen!

HOOFDARTIKEL

Geloof laat zich lastig in percentages vangen

Door Ria Kraa

"God is voor veel mensen in Nederland niet zo'n issue. Bijna de helft van de bevolking houdt het op vermoedens: ik weet het niet, ik twijfel, ik geloof soms wel en soms niet, ik geloof wel maar weifel ook, er is vast wel een of andere hogere macht maar niet een god die zich persoonlijk met mensen bezighoudt. Het CBS zette de cijfers en percentages op een rij en constateerde dat een derde er zeker van zegt te zijn dat er geen god is. Een kwart slechts zegt vast te geloven in een God.

Het is de voortzetting van een intussen bekende trend: ieder jaar opnieuw slinkt het aantal gelovigen, kerkleden en kerkgangers weer een stukje. In 2017 was het aantal mensen dat zichzelf

rekende tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering gezakt tot onder de 50 procent. Het werd een omslagpunt genoemd.

Zal 2020 opnieuw een markeringsjaar blijken te zijn? Vaak wordt nu al voorspeld dat de twee lockdowns en de begrensde toegang tot kerkdiensten de secularisatie zal versnellen. Mensen zullen zo gewend zijn geraakt aan thuisblijven op zondag dat straks, als de seinen weer op groen staan, velen zullen wegblijven uit de kerk.

Ook buiten de kerk om worden er wel voorspellingen gedaan van blijvende gedragsverandering. Maar dat valt te bezien. Zo makkelijk is dat niet. Kijk naar de massa's winkelend publiek vorig weekend, kijk naar de winkels die na de persconferentie van maandagavond naarstig de grenzen van het toelaatbare opzochten, gericht op maximale verkoop. Het is niet eenvoudig uit de diepe sporen te treden die het 'oude normaal' heeft ingeslepen.

Velen zullen daarom denkkelijk ook de weg naar de kerk wel terugvinden. Veel kerkgemeenschappen zijn ook sociale verbanden; niet alleen de eredienst maar ook de ontmoeting wordt gemist. Hoopvol wordt zelfs verwacht dat gemeenteleden zich dit jaar scherper bewust zijn geworden van de waarde van kerkdiensten, gespreksgroepen en andere activiteiten.

En tegelijk zullen de inderhaast opgedane vaardigheden met internet en streaming mogelijk blijvende winst opleveren. Mensen voor wie de kerkdeuren een te hoge drempel zijn, of die door ziekte of geringe mobiliteit niet meer naar binnen kunnen, genieten nu makkelijk mee. Internetdiensten hebben de ramen en deuren van de kerk wijder open gezet.

Dat dit meer mensen tot geloof zal brengen, of zelfs maar de ontkerkelijking zal afremmen, is niet waarschijnlijk. Maar als kerken zich weten te ontwikkelen tot meer toegankelijke, interactieve platforms, wordt wellicht wel zichtbaarder wat hun gemeenschappen doen en betekenen. Onlangs berekende het Verwey-Jonker Instituut dat alleen al in Rotterdam de kerken en moskeeën zoveel hulp boden bij armoede, zorg en eenzaamheid, dat het 200 miljoen zou kosten als professionals het zouden doen.

Dat was voor velen een verrassend inzicht. Het laat ook de eenzijdigheid zien van cijfers over hoe mensen formuleren wat God in theologisch opzicht precies wel of niet voor hen betekent. De inzet van kerkgemeenschappen en hun betrokkenheid op de radicale boodschap van Jezus blijven er niet minder om.

Hoofdredactie@frieschdagblad.nl

Tenslotte

Er wordt veel gevraagd. Van iedere Nederlander, ook van kerkleden, ambtsdragers en voorgangers die nu leiding hebben te geven. Maar we worden dezer dagen ook teruggevoerd naar de essentie van het kerstfeest. En dat wens ik u: een gezegend kerstfeest!

In verbondenheid voor u allen mijn hartelijke groet, namens het Breed Moderamen van de Classis Noord-Brabant, Limburg en de Réunion Wallonne.

In Christus verbonden,

Ds. Marco Luijk, classispredikant Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

m.luijk@protestantsekerk.nl

tel. 06 52 33 52 85